

Drangedal kommune
Gudbrandsvei 7
3750 DRANGEDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ailin Gundersen Aarnes, 33371183

Vedtak om endret tillatelse etter forurensningsloven for Drangedal kommune

Vi viser til følgende dokumenter:

- søknad om utslippstillatelse for Nissedal kommune og Gautefallheia i Drangedal kommune datert 12.12.2022, samt tillatelsen til Nissedal kommune vedtatt 9.8.2023 for Langmoen avløpsanlegg.
- søknad om endring av tillatelse for Prestestranda renseanlegg og tilhørende avløpsnett i årsrapport for Prestestranda datert 23.02.2024.

Vedtak

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark gir Drangedal kommune tillatelse til utslipp av kommunalt avløpsvann fra Drangedal avløpsnett i Nissedal tettbebyggelse. Vilkår som gjelder for Drangedal avløpsnett i Nissedal tettbebyggelse er innarbeidet i tillatelsen til Drangedal kommune av 15.12.2020 (tillatelse nr. 2020.1038.T).

Kravene til Drangedal avløpsnett til Langmoen RA er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 16, og forurensningsforskriften kapittel 14.

Vi vedtar også i vilkår 2.3.4 ny tidsfrist for å dokumentere hydraulisk balanse (virkningsgrad) for avløpsanlegg i Prestestranda tettbebyggelse. Ny tidsfrist er **31.12.2025**.

Vedtaket om ny tidsfrist er fattet med hjemmel i forurensningsloven § 18 første ledd nr. 5.

Varsel om gebyr

Vi varsler at vi vil vedta gebyrsats 5 (kr. 88 700) for endring av tillatelsen, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Eventuelle merknader til varsel om gebyr kan dere sende til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark **innen to uker**.

Bakgrunn for sakene

Avløp til Langmoen RA

Statsforvalteren hadde 16.4.2018 innsigelse til planer om hytteutbygging på Gautefallheia, på grunn av manglende avløpskapasitet i området. Vi trakk innsigelsen da planer om bygging av nytt renseanlegg på Langmoen i Nissedal ble vedtatt i kommunen.

Nissedal kommune søkte 12.12.2022 om tillatelse til utslipp fra Langmoen avløpsrenseanlegg på Langmoen i Nissedal kommune. Anlegget skal i tillegg til å rense avløpsvann fra Nissedal kommune, også betjene Gautefallheia i Drangedal kommune. Det er oppgitt i søknaden at Nissedal kommune vil eie og drifte renseanlegget, og Nissedal er derfor oppført som ansvarlig enhet i den tillatelsen. Tillatelsen som ble vedtatt 9.8.2023 gjelder imidlertid kun avløpsforhold innenfor Nissedals kommunegrenser.

Drangedal kommune må ha tillatelse til den delen av avløpsnett som ligger i Drangedal. Fra før har kommunen en tillatelse til Prestestranda avløpsanlegg, som omfatter selve Prestestranda renseanlegg og Prestestranda avløpsnett, tillatelse nr. 2020.1038.T. Den delen av Drangedals avløpsnett som i fremtiden skal gå til Langmoen RA er med dette vedtaket innarbeidet i tillatelsen til Drangedal kommune.

Avløp til Prestestranda RA

Ved egenkontrollrapportering for 2021 ble det klart at det var frister i tillatelsen av 15.12.2020 dere ikke hadde overholdt. Siden dette har det vært flere runder med innhenting av opplysninger og endring av hvilke nye frister dere ønsket å søke om.

I egenkontrollrapporten for 2023 rapporterte dere at dere manglet følgende dokumenter, som dere så søkte om ny frist for å levere:

- ROS-analyse, inkludert oppfølgende tiltak
- vurdering av behov for å rense overvann
- hvordan overvann påvirker ledningsnett (inn- og utlekking) i ulike avrenningssituasjoner
- tiltaksplan mot tilførsel av overvann til avløpssystemet
- modell eller annet av hydraulisk balanse (virkningsgrad)

Søknadene

Nissedal tettbebyggelse

Tettbebyggelsens størrelse¹ er beregnet etter norsk standard NS 9426² i forbindelse med søknaden. Nissedal tettbebyggelse omfatter områdene Nissedal, Kyrkjebygdheia, Fjone, Gautefallheia vest, Treungen, Treungen sør og Tjønnefoss/Haugsjåsund i Nissedal kommune, og Gautefallheia øst, i Drangedal kommune.

Teoretisk maksbelastning for Nissedal tettbebyggelse

Utslipp fra hele Nissedal tettbebyggelse er beregnet å være 15 600 pe/døgn i maksuke i 2025, som vil gi en snittbelastning over året på 5 000 pe/døgn. Beregnet maksbelastning i 2040 er anslått til 22 333 pe/døgn, med en snittbelastning på 8 000 pe/døgn. Det er anslått at om lag en tredel av belastningen i 2040 vil komme fra Drangedal.

¹ Definert i forurensingsforskriften kapittel 11.

² Norsk Standard for å fastsette personekvivalenter (pe) i forbindelse med utslippstillatelse for avløpsvann.

Utsatte frister for Prestestranda ledningsnett

Dere har nylig søkt om utsatte frister til 31.12.2025 for innlevering av overnevnte dokumenter knyttet til ledningsnett til Prestestranda RA. Dere ønsker å gjennomføre arbeidet selv, for å sikre kompetanse og eierskap internt i kommunen.

Forhåndsvarsel

Søknaden for Langmoen renseanlegg med tilhørende ledningsnett var på høring fra 4.1.2023 til 15.2.2023. Uttalelsen som kom inn, var ikke knyttet til avløpsnett i Drangedal kommune.

Drangedal kommune fikk utkast til endret tillatelse for ledningsnett i Drangedal som går til Langmoen RA til gjennomlesning 2.11.2023. Vi mottok ingen kommentarer til utkastet.

Vedtaket om utsatt frist for å dokumentere virkningsgrad er vurdert å være av mindre miljømessig betydning. Det er derfor gjort unntak fra krav om forhåndsvarsel etter forurensingsforskriften §§ 36-7 og 36-8, jf. § 36-9 andre ledd bokstav b.

Vår vurdering

Generelt

Avløpsnett og avløpsrenseanlegg utgjør viktig infrastruktur for å redusere forurensning til vann og vassdrag. Samtidig kan utslipp gjennom overløp, lekkasjer på ledningsnett og utslipp fra renseanlegg utgjøre fare for forurensning. I den endrede tillatelsen stiller vi krav som skal sikre tilfredsstillende oppsamling og transport av avløpsvann, og krav om tiltak for å hindre forurensning fra overløpsutslipp og lekkasjer.

Tettbebyggelser

Tettbebyggelsenes størrelse er sentrale for regelverk og myndighetsforhold innen avløpsfeltet. For at kommunen skal kunne følge opp oppgaver og plikter, må dere til enhver tid ha oppdatert oversikt over utbredelsen (areal) og størrelsen (pe) til tettbebyggelsene.

Styringsdokumenter for ledningsnett til Langmoen RA

Vi har stilt krav om at det nye ledningsnett i Drangedal som går til Langmoen renseanlegg skal innarbeides i kommunens styringsdokumenter for avløp **innen 31.12.2025**. Styringsdokumentene skal føre til en miljømessig god utvikling av avløpssystemet.

Avløpsnett til Langmoen RA

For avløpsnett i Nissedal tettbebyggelse, har vi på enkelte områder stilt noe strengere krav enn det som tidligere er stilt til Prestestranda ledningsnett. De nye kravene er utformet slik vi stiller krav til alle kommunale avløpsnett per i dag. Bakgrunnen for innskjerpingen, er kunnskap om at ledningsnettene i landet i stor grad er i dårlig forfatning, og at det er behov for økt vedlikehold og oppgradering i de fleste kommuner. Der det ikke er spesifisert hvilket avløpsnett et krav gjelder for, gjelder kravet for alt avløpsnett som er omfattet av tillatelsen.

ROS-analyse og tiltaksplan

Under tilsyn med Prestestranda avløpsanlegg 05.06.2024 la dere fram ROS-analyse for avløpsanlegget knyttet til ytre miljø, og tilhørende tiltaksplan. Etersom dere har dokumentene, er det ikke behov for å endre fristen for disse i tillatelsen. Tiltaksplanen bør imidlertid knyttes tettere opp mot risikovurderingen, og dere må holde dokumentene oppdatert, jf. internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6.

Vurdere behov for å rense av overvann

Dere skriver at dere ikke har utbygd ledningsnett for overvann og at overvann i hovedsak skal håndteres ved infiltrasjon og åpne vannveier og at det ikke er behov for å rense overvann. Dere vurderer selv at dette tiltaket da er oppfylt, men samtidig lister dere opp alle tre kravene i tillatelsens kapittel 2.3.2, og ber om fristutsettelse for tiltakene i 2.3.2. Med bakgrunn i at dere har gjort en vurdering, er det ikke behov for fristutsettelse. Dere må imidlertid utarbeide skriftlig dokumentasjon som minimum inneholder en vurdering av om overvannet er forurenset eller ikke, og om overvannshåndteringen kan føre til spredning av forurensning.

Plan for å redusere inn- og utlekking

Under tilsynet kom det også fram at dere har vurdert vannmengder ved pumpestasjonene ved ulike nedbørsituasjoner, og risikovurdert basert på data om innlekking. Vi ser derfor ikke behov for å utsette fristen for dokumentet i tillatelsen, men dere må knytte også denne vurderingen tettere opp mot tiltak for å hindre innlekking.

Tiltaksplan mot tilførsel av overvann til avløpssystemet

Dere har ny hovedplan for avløp, som fokuserer på behovet for å utbedre ledningsnett og redusere tilførsler av fremmedvann. I tillegg har dere en vedlikeholdsplan som blant annet inneholder flere tiltak for å redusere tilførsler av overvann til avløpssystemet. Vi ser derfor ikke behov for å endre fristen for tiltaksplan mot tilførsel av overvann til avløpssystemet i tillatelsen.

Modell eller annet av hydraulisk balanse (virkningsgrad)

Dette arbeidet har dere ikke gjennomført. Dokumentasjon fremlagt under tilsynet og i søknaden viser imidlertid at kommunen jobber målrettet med å identifisere kilder til innlekking og utlekking av avløpsnett. Dere ønsker å gjennomføre arbeidet med å dokumentere virkningsgrad selv, fremfor å engasjere konsulent, og dere vil da få bedre kunnskap om eget avløpsnett og et bedre grunnlag for å prioritere tiltak.

Vi vurderer at fordelene kommunen får ved at vi utsetter fristen, er vesentlig større enn de skader eller ulemper det vil føre til for miljøet, og at betingelsene i forurensningsloven § 18 første ledd nr. 5 er oppfylt.

Resipientovervåking

Den 3.7.2023 vedtok Statsforvalteren pålegg om tiltaksorientert resipientovervåking i tråd med vannforskriften for alle avløpsanlegg som er regulert etter forurensningsforskriften kapittel 14. Denne overvåkingen er noe mer detaljert enn overvåkingen som tidligere er vedtatt i tillatelsen til Prestestranda avløpsanlegg. Vi ser det som hensiktsmessig å samle de gjeldende kravene i samme dokument (tillatelsen). Teksten i pålegget som ble vedtatt 3.7.2023 er derfor innarbeidet ordrett i tillatelsens kapittel 7. Denne delen kan ikke påklages.

Naturmangfoldloven

Vi har lagt prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 til grunn ved vurdering av søknaden og når vi har satt vilkår. Med opplysninger innhentet i søknadsprosessen mener vi at kunnskapsgrunnlaget (§ 8) er ivaretatt, og vi benytter derfor ikke føre-var-prinsippet (§ 9). Drangedal kommune bærer kostnadene ved utslippsreducerende tiltak (§ 11) og må benytte miljøforsvarlige teknikker for å begrense skader på naturmangfoldet (§ 12). Vi har vurdert den samlede belastningen på økosystemet som akseptabel (§ 10).

Saksbehandlingsgebyr

Som varslet i brev med utkast til endring av tillatelse 2.11.2023, medfører saksbehandling av tillatelse et gebyr i henhold til forurensningsforskriften kapittel 39. Vi varslet at vi ville vedta gebyr etter sats 6. Vi mottok ikke kommentarer til varselet.

Med bakgrunn i at kommunen nylig i tillegg har søkt om endring av frister i tillatelsen, varsler vi at vi isteden vil vedta gebyrsats 5 for endring av tillatelsen, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Grunnlaget for valg av gebyrsats er ressursbruk ved behandling av søknadene. Eventuelle merknader til varsel om gebyr kan dere sende til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark **innen to uker**.

Klagerett

Drangedal kommune og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket om endret tillatelse. Det er kun krav som er nye/endret som kan påklages. I en eventuell klage bør dere oppgi grunn for klagen og hvilke endringer dere ønsker. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken fremkomme.

Klagefristen er **tre uker** fra dere har mottatt dette brevet. Dere skal sende klagen til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Miljødirektoratet er klageinstans.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Ailin Gundersen Aarnes
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vilkår - tillatelse etter forurensningsloven for Drangedal kommune